

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Аксубай муниципаль районы
муниципаль беремлеге
423072 Иске Тимошка
Авылы Ленина урамы, 27
тел. 884344 4-53-40

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Аксубаевский муниципальный
район муниципальное образование
423072 с.Старое Тимошкино
улица Ленина, 27
тел. 884344 4-53-40

СОВЕТ СТАРОТИМОШКИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

КАРАР

№61

12.04.2023ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пунктына, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 248-ФЗ номерлы 31.07.2020 елгы Федераль Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге Уставына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге Совет карары

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (кушыла).
2. Әлеге карап рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.
3. Әлеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында "Интернет" мәгълүмати-телеинформация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм торак пунктның мәгълүмат стендларында.

Иске Тимошкино авыл жирлеге
Башлыгы

П.А.Мулеева

Расланган
Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Иске Тимошино авыл жирлеге
Советы карары белән
12.04.2023 ел N61

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезламәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләрен), инвалиллар өчен социаль, инженер һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм хезмәтләр (алга таба шулай ук мәжбүри таләпләр).

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Администрациянең төзекләндерү өлкәсендә контроль алыш барырга вәкаләтле вазифаи затлары булып торак пункт башлыгы (тиешле вазифаи затларның төгәл исемнәрен күрсәтергә) тора (алга таба шулай ук контроль алыш барырга вәкаләтле вазифаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазифалы затларның вазифа бурычларына аларның вазифа инструкциясенә ярапшы рәвештә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" гы 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы.

1.5. "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законы, "жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль законы нигезләмәләре төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру, профилактик чараплар, контроль чараплар оештыру һәм ўткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата кулланыла Россия Федерациясендә үзидарәләр.

1.6. Администрация төзекләндерү Кагыйдәләренен үтәлешен контрольдә тота, шул исәптән:

1) янәшәдәге территорияләрне тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләндерү элементлары һәм объектлары эчтәлеге буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик

культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәту объектларына ирекле керүенә комачауламаган коймалар урнаштыру буенча;

торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар, биналарның башка стеналары, корылмалар, Корылмалар фасадлары, шулай ук төзекләндерүнен башка элементлары һәм жәмәгать урыннары эчтәлеге буенча;

инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле юллар, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэммин итү, жәяүлеләр иминлекен һәм жәяүлеләр хәрәкәтенен куркынычсызлығын тәэммин итү, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре, жир эшләре башкарылган чорда;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән срокта аварияләр нәтижәсендә эшләр башкару турында администрациягә хәбернамә жибәру буенча;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру рөхсәт ителмәве турында, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташу яки төзелеш мәйданчыкларыннан чыгу вакытында (Чатыр яки ышык урын булмау сәбәпле) Гомуми файдаланудагы территорияләрне транспорт чаралары белән пычрату рөхсәт ителмәве турында;

3) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм сосулектан чистарту буенча чаралар үткәруне контролльдә тоту;

4) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошка авыл жирлеге территориясен жәйге чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшеллекләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт нигезендә алыш ташлау (жимерү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны саклау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөрту буенча мәжбүри таләпләр һәм авыл хужалығы хайваннарын һәм

кошларын гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү қагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә көтүгә рөхсәт итеп мәйданда таләпләр.

Администрация контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү түрүндагы күрсәтмәләрнен үтәлешен контрольдә тота.

1.7. Бу хәлдә төзекләндерү элементлары дип декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайламалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән бина фасадлары, Корылмалар, Корылмалар, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр анлатыла.

Бу хәлдә төзекләндерү объектлары дип төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр анлатыла, аларда төзекләндерү буенча эшчәнлек алыш барыла, шул исәптән:

- 1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылык, бакчачылык коммерцияле булмаган берләшмәләре урнашкан территорияләр);
- 2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);
- 3) ишегалды территорияләре;
- 4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;
- 5) хайваннарны йөрту мәйданчыклары;
- 6) машина кую урыннары (машина кую урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-күзәтү зоналары;

Бу хәлдәге саклагыч жайламалар дип капкалар, капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат һәм декоратив коймалар (коймалар) анлатыла.

1.8. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

Администрация тарафыннан төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә билгеле бер куркыныч категориясенә керту гамәлгә ашырыла.

2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын идарә итү

2.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә зыян китерү (зыян китерү) куркынычлары белән идарә итү нигезендә контроль алыш бара.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотканда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарә итү максатларында әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контроль объектларын (алга таба - контроль объектларын) әлеге Нигезләмәнен 1.7 пунктында каралган администрация тарафыннан билгеле бер куркыныч категориясенә керту, әлеге Нигезләмәгә I нче күшымта нигезендә, төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда, тиешле объектларны билгеле бер куркыныч категориясенә керту критерийларына ярашлы рәвештә башкарыла.

Контроль объектларын куркыныч категорияләренә керту һәм контроль объектларына бирелгән куркыныч категорияләрен үзгәрту хакимият боерыгы белән башкарыла.

Идарә контроль объектларын куркыныч категорияләренә керткәндә шул исәптән:

1) Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрындагы мәгълүматлар;

2) контрольдә тотылган затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чараларын башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан алынган мәгълүматлар;

3) хакимияттәге башка мәгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән куркыныч категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәру түбәндәгә вакыт аралыгы белән башкарыла:

1) югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлар өчен, 2 елга бер тапкыр;

2) Уртacha куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән куркыныч категориясенә керту түрүнда Карап кабул итү таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чаралар планнарына контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планны гамәлгә ашыру елында соңғы планлы контроль чараны үткәру тәмамланганнан соң, категориягә кертелгән контроль объектлар өчен вакыт чоры тәмамлана:

1) югары куркыныч, ким дигэндә 2 ел;

2) Уртacha куркыныч, ким дигэндә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәрелмәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яки гражданның контроль объектына милек хокуку барлыкка килгән көннән соң бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә янәшәдәге территорияне тоту буенча бурыч барлыкка килгән көннән кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объектының Хокук иясе соравы буенча, сорау килгәннән соң 15 көннән дә артмаган вакытта контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар ана контроль объектына бирелгән куркыныч категориясе түрүнда мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер куркыныч категориясенә керткәндә кулланылган мәгълүмат бирә.

Контроль объектының Хокук иясе хакимияткә контроль объектына элек бирелгән куркыныч категориясен үзгәрту түрүнда гариза бирергә хокуклы.

2.7. Администрация куркыныч категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алыш бара (алга таба контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә керту әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән Администрация боерыгына ярашлы рәвештә башкарыла.

Риск категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында Интернет мәгълумати-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба хакимиятнең рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлектә урнаштырыла. Маҳсус бүлеккә керу хакимиятнең рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәгә мәгълүмат бар:

- 1) контроль объектын идентификацияләүче мәгълүмат (контроль объектының урнашкан урыны адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияләүче башка билгеләр (кәрәк булганда));
- 2) бирелгән куркыныч категориясе;
- 3) контроль объектына куркыныч категориясен бирү турында карап реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау

3.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне профилактик чараптар үткәрү аша гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактика чараптары хакимият тарафыннан контрольдә тотылган затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотылган затларга, аларны үтәү ысулларына житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзәту өлкәсендә контроль үткәргәндә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын киметтүгә юнәлдерелгән профилактик чараптар үткәрү контроль чараптар үткәрүгә карата естенлекле булып тора.

3.4. Профилактика чараплары Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программында каралмаган профилактика чараплары да үткәрелергә мөмкин.

Әгәр контроль объектлары закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнен турыдан-туры куркынычы булып тора яки мондый зыян китерелгән икән, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге башлыгына карап кабул итү өчен шунда ук мәгълүмат жибәрә контроль чараплар үткәрү.

3.5. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәгә профилактика чараплары үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;

- 2) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүлөр иғълан итү;
- 4) консультация би्रү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча хакимият тарафыннан хакимиятнен рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маңсус бүлектә, массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда урнаштыру юлы белән башкарыла.

Администрация хакимиятнен рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган маңсус бүлектә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясының З өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Администрация шулай ук Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге халкына гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү хакимият тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүмат жыю һәм анализлау аша башкарыла.

Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар ел саен төзекләндерү өлкәсендә контролъне гамәлгә ашыру буенча хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм хакимият башлыгы имзалаған хакимият боерыгы белән расланган доклад әзерли. Элеге доклад хисап елыннан соң киләсе елның 1 июленә кадәр хакимиятнен рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маңсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның рөхсәт ителмәве турында кисәту һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме контрольдә тотылган затка мәжбүри таләпләрне бозу турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу зыян китергән (зыян китергән) дигән мәгълүмат расланмаган очракта иғълан ителә закон белән саклана торган кыйммәтләргә яки закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китеրү куркынычы тудырды. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошино авыл жирлеге башлыгы тарафыннан күрсәтелгән мәгълүматларны алганнын соң 30 көннән дә соңга калмыйча иғълан ителә (имзалана). Кисәту язма яки электрон документ формасында ясала һәм контрольдә тотылган зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның рөхсәт ителмәве турында кисәту Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 31.03.2021 N 151 "контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типовой формалары турында" гы боерыгы белән расланган формага ярапшлы рәвештә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында иғълан ителгән кисәтүләр теркәлү номеры белән кисәтүләрне исәпкә алу журнальнада теркәлә.

Хакимият тарафыннан мәжбүри таләплөрне бозуны рөхсәт итмәү турында кисәту игълан ителгән очракта, контрольдә тотылган зат күрсәтелгән кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршылық администрация тарафыннан алынган көннән алыш 30 көн эчендә карала. Контрольдә тотылган кешегә каршылыкны язма формада яки электрон документ формасында карау нәтижәсендә каршылык белән килешү яки риза булмау турында мәгълүмат белән жавап жибәрелә. Каршылык белән риза булмаган очракта, жавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольләнгән затларга консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәру барышында башкара hәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнары шәхси кабул итүне Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгы hәм (яисә) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат үткәрә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр hәм сәгатьләр турында мәгълүмат хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маңсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яки язма рәвештә башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру hәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү тәртибе;
- 4) контроль чаралар кысаларында хакимият тарафыннан үтәлгән мәжбүри таләплөр булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотылган затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнар жыеннарында hәм конференцияләрендә дә башкарыла ала.

3.10. Язма рәвештә консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда башкара::

- 1) контрольдә тотылган кеше консультация мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма запрос тәкъдим итә;
- 2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән жавап бирү мөмкин түгел;
- 3) сорауларга жавап өстәмә мәгълүмат соравын таләп итә.

Консультация биргәндә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында конкрет контроль чараны, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның, контроль чарада катнашуучыларның каарларын hәм (яки) гамәлләрен, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынау нәтиҗәләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләплөрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылган затны бәяләү максатыннан, хакимият тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алыш барыла.

Контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең администрациягә биш һәм аннан да күбрәк бертөрле мөрәҗәгатьләре көргән очракта, консультацияләр хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгы яисә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма анлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әнгәмә формасында яки видео-конференц-элементә куллану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотыла торган зат аның эшчәнлегенә яки ана караган контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, куркыныч категориясен киметүнең нигезләре һәм киңәш ителә торган ысууллары, шулай ук контроль объектларына карата аларны тиешле категориягә кертүдән чыгыш үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә куркыныч.

Профилактик визит үткәргендә контрольдә тотылган затларга мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылган кешенең профилактик визит барышында алган анлатмалары тәкъдим итү характеристында.

Мәжбүри профилактик визит югары куркыныч категориясенә караган контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылган затларга карата үткәрелә.

Контрольдә тотылган кешегә мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи зат аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә сонга калмыйча хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында белдерү язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында белдерү контрольдә тотылган зат адресына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

Контрольдә тотылган кеше мәжбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта администрациягә ул уздырылганчы өч эш көненнән дә сонга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны үткәрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзәту өлкәсендә контроль гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәгәе контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотыла торган зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма анлатмалар алу, инструменталь

тишерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

3) документаль тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнен үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау аша, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек барышында килгән мәгълүматларны, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә тотылган затлар, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, "Интернет" чөлтәреннән алынган мәгълүматларны, башка һәркемгә ачык булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хөкүк бозуларны теркәүнен фото функцияләре булган техник чарапарын кулланып алынган мәгълүмат- һәм кино төшерү, видеоязмалар);

6) күчмә тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза аша).

Әлеге пунктта каралған контроль чарапар һәм күрсәтелгән чарапар кысаларында контроль гамәлләр төрләре конкрет контроль объектының әлеге Нигезләмәгә N 1 күшымтасына ярашлы рәвештә билгеле бер куркыныч категориясенә каравына бәйле рәвештә дифференциацияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү һәм күчмә тикшерү хакимият тарафыннан контрольдә тотылган кешеләр белән аралашмыйча үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнен 4.1 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чарапар планлы һәм планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чарапар үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе;

3) документаль тикшерү;

4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чарапар үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе;

3) документаль тикшерү;

4) күчмә тикшерү;

5) мәжбүри таләплөрне үтәүне күзетү;

6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольдә тотылган затлар белән үзара эш иту буенча контроль чаралар үткәру өчен нигез булып:

1) хакимиятнен гражданнарың һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълумат чараларыннан кергән очракта закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында белешмәләре булу, шулай ук контроль чаралар, шул исәптән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәру нәтиҗәсенә шундый мәгълумат алу, шул исәптән башка контрольдә тотылган затларга карата үткәрелгәннәр дә;

2) контроль объектының мәжбүри таләплөрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпышлын ачыклау;

3) контроль чараларны үткәру планына кертелгән контроль чараларны үткәру срокларының килүе;

4) Россия Федерациясе Президентының йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотылган затларга карата контроль чаралар үткәру турындагы йөкләмәсе;

5) прокуратура органнарына көргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарың үтәлешен, кеше һәм гражданның хокуклары һәм ирекләре үтәлешен күзәтү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

6) мәжбүри таләплөрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы курсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - контрольдә тотылган зат тарафыннан бирелгән курсәтмәдә караган документлар һәм мәгълүматлар бирелмәгән очракта яки тәкъдим ителгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләплөрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы курсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

4.7. Мәжбүри таләплөрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә N 2 күшымтасында курсәтелгән.

Мәжбүри таләплөрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге хакимиятнен рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маңсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольләнгән кеше белән хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар хакимиятнен контроль чараны үткәру турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

4.9. Хакимиятнен закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турындагы мәгълүматлар нигезендә контроль чараны үткәру турында боерыгы кабул ителгән очракта яки контрольдә тотыла торган затның эшчәнлек параметрларын билгеләү очрагында, аларның туры килүе яки алардан тайпышлы мәжбүри таләплөрне бозу куркынычының расланган индикаторлары буенча контроль чараны үткәру өчен нигез булып тора, мондый боерык контрольгә алырга вәкаләтле вазифаи затның мотивацияле тәкъдиме нигезендә кабул ителә, контроль чара үткәру турында.

4.10. Контрольдә тотыла торган затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелүче контроль

чаралары Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгы йөклөмәсе нигезендә, хакимият эш планнарында, шул исәптән "дәүләт контроле (кузәтчелеге) турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законда билгеләнгән очракларда да, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә һәм Россия Федерациясенде муниципаль контроль.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралары "Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә контролълек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Администрация төзекләндеру өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада, әлеге документлар һәм (яки) мәгълүматлар карамагында булган башка органнардан яки күрсәтелгән органнарга буйсынуучы оешмалардан туләүсез нигездә документлар һәм (яки) мәгълүматлар ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакыты Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.04.2016 елның 724-р номерлы расланган боерыгы белән дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, башка дәүләт органнарнынан, органнарыннан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргендә муниципаль контроль органнары тарафыннан ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек кысаларында сорала һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат исемлеге белән билгеләнгән жирле үзидарә яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынуучы оешмалар, әлеге документлар һәм (яисә) мәгълүмат, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган оешмалардан дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль (кузәтчелек) органнарыннан алынган документлар һәм (яисә) мәгълүматларны ведомствоара мәгълүмати үзара бәйләнеш кысаларында бирү кагыйдәләре, "дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контролъне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 06.03.2021 № 338 карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елга планлы контроль (кузәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, ана керту һәм аннан контроль чараларны чыгару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә эшләнә торган планлы контроль чараларын үткәрүнен еллык планнары нигезендә үткәрелә (кузәтчелек) ел дәвамында чаралар, "чираттагы календарь елга планлы контроль (кузәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, ана ел дәвамында контроль (кузәтчелек) чараларын керту һәм аннан чыгару тәртибе турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 31.12.2020 № 2428 карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып.

4.14. Бу очракта шәхси эшмәкәр, контролльдә тотыла торган затлар булган граждан хакимияткә контроль чараны үткәргендә катнашу мөмкин түгеллеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуна бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү хакимият тарафыннан шәхси эшмәкәрнен, гражданның әлеге мөрәжәгате өчен сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәkle вакытка кучерелә (эмма 20 көннән артык түгел), бер үк вакытта түбәндәгә шартларны үтәү карала:

1) контролльдә тотыла торган затның яки аның вәкиленең булмавы контроль чараны үткәргендә контролльдә тотарга вәкаләтле вазифаи затның контроль чараны үткәрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта контроль чараны үткәргендә мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләвенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен яки зыян китерүнен турыдан-

туры куркының билгеләренең булмавы;

3) контроль чараны үткәргендә контролъдә тотылган кешенең булмавының (контрольдә тотылган кешенең авыруы, аның командировкасы и.б.) житди сәбәпләре бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алыш баручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерым структур бүлекчәсе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен контроль чаралар үткәрүнен барлық очракларында да контролльлек иту чараларын үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелүче фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин чаралар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелгән актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелгән протоколда чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контролъдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яки вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яки) хакимиятнең 2 статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллануы керә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 нчы карары.

4.18. Контроль чара тәмамланганнын соң, контроль чара акты төзелә. Әгәр мондый чара нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылғанлыгы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгәнлеге күрсәтелә. Контроль чара тәмамлангачы ачыкланган бозуны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка күшүлүрга тиеш. Контроль чараны үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка күшyllа.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чара уздырылган урында башкарыла.

Прокуратура органнары белән килешенгән контроль чара акты, ул рәсмиләштерелгәннән соң ук, контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жибәрелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында контроль (кузәтчелек)

чараларының бердем реестрында курсәтелгән гамәлләр һәм каарлар түрүнде мәгълумат урнаштыру, шулай ук аларны контролльдә тотыла торган затларга дәүләт системаларын тәэммин итү өчен кулланыла торган мәгълумат системаларының мәгълумати-технологик үзара бәйләнешен тәэммин итүче инфраструктура аша житкери юлы белән хәбәр ителә һәм муниципаль хезмәтләр һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне үтәү электрон формада, шул исәптән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердем порталы" федераль дәүләт мәгълумат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердем порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаган, контролльдә тотыла торган кеше булган граждан контролльдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан башкарылганнары түрүнде хәбәр итә, контролльдә тотылган затның электрон почта адресы түрүнде администрациядә мәгълумат булмау һәм ана дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердем порталы аша электрон рәвештә документлар жибәрү мөмкинлеге булмаган очракта, документларны қәгазьдә йөртүчегә жибәрү юлы белән эш итү һәм кабул итә торган каарлар (, әгәр кешенең Бердем идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердем идентификация һәм аутентификация системасында теркәлу процедурасын үтүне тәмамламаса). Өлеге граждан администрациягә документларны қәгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролльдә тотыла торган затларга контролльдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул итә торган каарлар түрүнде контролльдә тотыла торган затка документлар һәм мәгълуматлар жибәрү, контролльдә тотыла торган затка электрон формада яки контролльдә тотыла торган зат соравы буенча мәгълумат бирү мөмkin булмаган очракта, почта элемтәсен кулланып, шул исәптән қәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмkin.

4.21. Контроль чараны үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта мәгълумат контроль (кузәтчелек) чараларының бердем реестрына кертелә. Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

4.22. Контроль чарасын үткәргендә контролльдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә хакимият (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи зат) :

1) контроль чара акты рәсмиләштерелгәннән соң контролльдә тотылган затка ачыкланган бозуларны бетерү түрүнде һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен (зыян китерүнен) булдырмау буенча чаралар үткәрү түрүнде курсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен (зыян китерүнен) булдырмау яисә аны китерүнен туктату һәм гражданнарга, оешмаларга закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы (зыян китерү) булу-булмавы һәм аны булдырмау ысууллары түрүнде мәгълуматны теләсә нинди ысуул белән житкери буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чарасында гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яки) файдаланган оешмаларының эшчәнлеге ачыкланды, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен (зыянның) турыдан-туры куркынычы яки мондый зыянның (зыянның) китерелүе;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълуматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә жибәрергә;

- 4) мәжбүри таләпләрнең ачыкланган бозылударын бетерүне контролльдә тоту, мәжбүри таләпләрнең бозылударын кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә, курсәтмә билгеләнгән срокларда ўтәлмәсә, аны ўтәүне тәэммин итү буенча чаралар күрергә, әгәр чара законнарда караплан;
- 5) мәжбүри таләпләрне ўтәү буенча кинәшләр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар ўткәру мәсьәләсен карау.

4.23. Төзекләндерү өлкәсендә контроль алыш баручы вазыйфаи затлар билгеләнгән тәртиптә федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән хезмәттәшлек итә.

Контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү кысаларында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка җаваплылык караплан закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре булу турында мәгълумат курсәтелә. Контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар әлеге актын қучермәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына жиберәләр.

5. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның Администрация каарларына, гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү

5.1. Башкарма комитет каарлары, төзекләндерү өлкәсендә контроль алыш барырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәлсезлеге) "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 9 бүлеге тарафыннан билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

5.2. Аларның фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контроль кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контролльдә тотылган затлар судка кадәр шикаять итәргә хокуклы:

- 1) контроль чаралар ўткәру турында каарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачыкланган бозуларны бетерү турында курсәтмәләр;
- 3) төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның контроль чаралары кысаларында гамәлләре (гамәлсезлекләре).

5.3. Шикаятьне контролльдә тотылган зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең тәбәк порталын кулланып, шикаятьне карауга вәкаләтле органга электрон рәвештә бирә.

Дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълуматлар һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең тәбәк порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенең дәүләт һәм закон белән саклана торган сер турындагы закон таләпләрен исәпкә алыш бирелә. Тиешле шикаятьне Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгының шәхси кабул итүндә контролльдә тотылган зат шикаятьтә (документларда) дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълуматлар булу-булмавы турында алдан хәбәр итеп бирә.

5.4. Башкарма комитет каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаятьне Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгы карый.

5.5. Башкарма комитет каарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять контрольдә тотылган зат үз хокуклары бозылуы турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган кеше күрсәтмәне алғаннан соң 10 эш көнө эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы житди сәбәпләр аркасында узып киткән очракта, бу срокны шикаять бирүче кешенен үтенече буенча башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) кире кайтарырга мөмкин.

Шикаять биргән кеше, шикаять буенча карап кабул ителгәнчे, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рөхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет каарына һәм аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять теркәлгәннән соң 20 эш көнө эчендә каралырга тиеш.

Әгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълүматларны алу таләп ителсә, шикаятьне карау вакыты Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге башлыгы тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Төзекләндөрү өлкәсендә төп контроль күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 30 статьясы нигезендә башкарыла.

6.2 контроль төренец төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндөрү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә N 3 күшымтасы белән билгеләнгән.

кушымтаN 1
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Тимошкино авыл жирлеге территориясендә
төзекләндөрү эшләре алыш бару өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

**Иске Тимошкино авыл жирлеге администрациясе (муниципаль берәмлек исеме)
төзекләндөрү өлкәсендә контроль үткәргәндә төзекләндөрү өлкәсендәгә контроль
объектларын билгеле бер куркыныч категориясенә керту критерийлары**
1. Югары куркыныч категориясенә янәшәдәге территорияләр керә.

2. Уртача куркыныч категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кечкенә архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, саклагыч жайлланмалар керә.

3. Төзекләндерү өлкәсендәге барлык башка контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә керә.

кушымтаN 2
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Тимошкино авыл жирлеге территорииясендә
төзекләндерү эшләре алыш бару өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Тимошкино авыл жирлеге
башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә плannан тыш
тишшерүләр үткәрү кирәклеген билгеләү очен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне
бозу куркынычы индикаторлары**

1. Янәшәдәге территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм башка житештерү һәм куллану калдыклары булу.
2. Янәшәдәге территориядә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куакларның кисеп алынган калдыклары бар.
3. Торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар фасадларында, биналарның башка

стеналарында, корылмаларда, корылмаларда, шулай ук төзекләндөрүнөң башка элементларында һәм жәмәгать урыннарында үз белдеге белән ясалган язулар яки рәсемнәр булы.

4. Янәшәдәге территорияләрдә гражданнарның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулаучы бозлавык булу.

5. Биналарның, корылмаларның түбәләрендәбоз сөнгеләре булы.

6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле керүенә комачаулаучы коймалар булы.

7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны юк итү яки заарлау.

8. Жир эшләрен рөхсәтсез яки мондый рөхсәтнең гамәлдә булу вакытыннан артып башкару.

9. Биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызылыгын тәэммин иту өчен, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен, жир эшләрен башкарганда киртәләр булдыру.

10. Транспорт чарапарын газонга яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориягә урнаштыру, анда транспорт чарапарын урнаштыру төзекләндөрү кагыйдәләре белән чикләнә.

11. Агачларны һәм қуакларны кисеп алу билеты яки агачларны һәм қуакларны күчереп утыртуга рөхсәтсез, бетерү (жимерү) яки күчереп утырту бары тик шундый документларга ярashлы рәвештә генә башкарылырга тиеш булган очракларда альп ташлау (жимерү), агачларны һәм қуакларны күчереп утырту.

12. Гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннары һәм кошлары көтүе.

кушымтаN 3
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Тимошкино авыл жирлеге территориясендә
төзекләндөрү эшләре альп бару өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

1. Территорияне төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре

Таблица 1

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Территорияне төзекләндөрү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар арасыннан бетерелгән бозулар проценты	70%

Чираттагы календарь елына планлы контроль чарапарын үткөрү планының үтэү проценты	100%
Контроль чарапар үткөргендә муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазифаи затының гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятыләр проценты	0%
Контроль чарапарның юкка чыгарылган нәтижәләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чарапары күрелмәгән нәтижәле контроль чарапарның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турсында кертелгән суд карапарының проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафынан чыгарылган административ хокук бозулар турсында эшләр буенча суд тәртибендә гамәлдән чыгарылган карапарларның гомуми санының проценты	0%

2. Чаралар үткөрү параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр

2.1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә;

- 1) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чарапар саны;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафынан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объектының хисап чорында мондый параметрлардан тайпилуын ачыклау нигезендә хисап өчен үткәрелгән планнан тыш контроль чарапары саны;
- 3) хисап чорында үткәрелгән контроль чарапарның гомуми саны;
- 4) хисап чорында КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән үткәрелгән контроль чарапар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарапарын кулланып үткәрелгән контроль чарапар саны;
- 6) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турсында кисәтүләр саны;
- 8) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклаган контроль чарапар саны;
- 9) хисап чорында административ хокук бозулар турсында эшләр кузгатылган контроль чарапар саны;
- 10) хисап чорында контроль чарапар нәтижәләре буенча салынган административ

штрафлар суммасы;

11) хисап чорында контроль чаралар үткөрүне килештерү түрүнде прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;

12) прокуратура органнары тарафынан килешүдән баш тартылған контроль чараларны үткөрүне килештерү түрүнде прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны хисап чорында;

13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

14) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренең һәберсө буенча куркыныч категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны;

15) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контролльдә тотылган затлар саны;

16) хисап чорында контроль чаралар үткөрелгән исәпкә алынган контролльдә тотылган затлар саны;

17) хисап чорында контроль орган тарафынан карау вакыты бозылган шикаятылар саны;

18) хисап чорында контролльдә тотылган затлар тарафынан суд тәртибендә жибәрелгән контроль органнары вазыйфаи затларының каарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшу түрүнде дәгъва белдерүләре саны;

19) хисап чорында контролльдә тотылган затлар тарафынан суд тәртибендә жибәрелгән контроль органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләренә (гамәлләренә) каршы дәгъва белдерүләре саны;

20) муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозып үткөрелгән һәм нәтижәләре гамәлдә түгел дип танылган һәм (яки) хисап чорында гамәлдән чыгарылган контроль чаралар саны.